Żywa historia Gorlic — wywiad z prof. Marianem Stępniem

Wywiad z profesorem Marianem Stępniem dotyczący jego wspomnień z pobytu w Gorlicach, głównie z czasu okupacji niemieckiej.

Marian Stępień

Profesor Marian Stępień urodzony 30 lipca 1929 roku w Sławsku (woj. lwowskie). Zmarł 8 lipca 2023 roku. Historyk literatury polskiej, krytyk literacki, eseista i publicysta. Wieloletni pracownik naukowy na Uniwersytecie Jagiellońskim. Zmarł 8 lipca 2023 roku. W 1942 roku ukończył Szkołę Powszechną w Gorlicach, w 1948 roku Liceum Ogólnokształcące im. Marcina Kromera w Gorlicach, następnie filologię polską na Uniwersytecie Jagiellońskim. Autor wielu artykułów naukowych, szkiców literackich oraz książek wydawanych w kraju i zagranicą. Prowadził wykłady na uczelniach w Stanach Zjednoczonych, Meksyku, Niemczech i Izraelu.

Zapraszamy do galerii fotografii dostępnej na dole strony.

Wywiad z panem profesorem Marianem Stępniem przeprowadzony 27 maja 2022 roku przez Urszulę Karasińską w Krakowie.

Spis treści:

00:00:10 — życie rodziny Stępniów przed wybuchem II wojny światowej (ojciec Jan był celnikiem, wspomnienie częstych przeprowadzek)

00:03:30 — „W Jamielniku mieszkaliśmy do 1939 roku”

00:05:50 — „Ojciec (zginął prawdopodobnie w Katyniu) wysłał nas do swojej rodziny do Gorlic” (matka z córką i synem)

00:07:45 — „Do Gorlic przybyliśmy w sandałkach, cały nadany bagaż zaginął”

00:08:30 — zamieszkanie u siostry ojca — Katarzyny Woźniak, Gorlice oczami młodego chłopca na początku września 1939 roku

00:10:10 — wybuch wojny, wzruszająca historia zakupu kredek do malowania

00:12:30 — Niemcy w Gorlicach, barykada na Zawodziu

00:17:50 — jeńcy polscy w Buciarni

00:19:30 — Rada Główna Opiekuńcza (RGO); opis działań RGO: kolonia, stołówka w Gorlicach, ogródek przy Ropie; najpiękniejsze wspomnienie Mariana Stępnia z czasów okupacji niemieckiej — kolonia w Rymanowie zorganizowana przez RGO: „To był raj, jedzenie, spokój zabawy z rówieśnikami”

00:32:25 — „Ja sobie nie wyobrażałem, że kiedykolwiek będę nasycony, ja byłem stale głodny”

00:33:35 — „Pasałem kozę Kłapkowskich za podwieczorek” — opis hierarchii klasowej wśród chłopców-pastuszków

00:35:10 — Żydzi, likwidacja getta, historia znalezionej karteczki, własności żydowskiej dziewczynki

00:45:05 — gorlicki Rynek w czasie okupacji — opis; targi, „szczekaczka” — głośnik, mapa obrazująca sukcesy armii niemieckiej, uszkodzony czołg przed magistratem

00:50:05 — własnoręcznie wykonany czołg — zabawka

00:52:35 — wspomnienie dworu w Sokole — „Mama wysłała mnie tam na żebry, stanąłem w bramie i nie zdobyłem się na to, zawiodłem moją Mamę”

00:55:45 — „Handlówka” Kowarza, aresztowanie uczniów, historia Jasi — siostry Mariana Stępnia wyprowadzonej bocznym wyjściem przez Helę Jurusikówną

00:58:45 — wspomnienie rodziny Stormków i Krzewickich

01:04:40 — Marian Stępień gazeciarzem podczas okupacji — opis czasopism i prenumeratorów

01:08:05 — książki w życiu Mariana Stępnia i pierwsza w życiu powieść napisana w dzieciństwie pod wpływem pobytu na kolonii w Rymanowie

01:09:55 — „Miał Pan fach w ręku, mógł Pan zostać stolarzem, a jest Pan naukowcem”

01:11:00 — historia egzaminu na polonistykę na Uniwersytecie Jagiellońskim w 1950 roku

01:17:55 — związek Mariana Stępnia z Gorlicami (pobyt w Gorlicach, żona Krystyna Rojówna z ul. Niepodległości 1, narodziny córki w domu Prokopków)